

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Štaročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v torek, dne 13. septembra 1932.

Štev. 105.

Kako priti iz krize

Ob zaključku velesejma je potrebno, da se spomnimo tako onih, ki so velesajem omogočili, ko tudi onih, ki so že naprej vedeli za vse napake velesejma in ki bodo tudi pri vsakem prihodnjem velesajmu nastopali kot nepoklicani kritiki. Enih ko drugih se je treba spomniti, ker šele nasprotje med obema skupinama pokaže z vso jasnostjo, kako je mogoče priti iz krize in kako ne.

Če bi n. pr. prireditelji velesejma in razstavljalci tako delali, kakor so razni vseznalci govorili, potem bi si rekli, da se je velesajem preživel in ga kratko malo ne bi priredili. Kakšen krik pa bi v tem hipu zagnali baš oni, ki danes bleste s svojo kritiko. Pa tudi brez ozira na nje. Ali ni jasno, da bi vse slovensko gospodarstvo zadelo prav občutna in le s težavo popravljiva škoda, če velesajma ne bi bilo. Opuščitev velesejma bi bila kar signal za splošen obup in kriza bi se v resnici tako povečala, da bi bila katastrofa tu.

Ker pa so bili prireditelji velesejma in razstavljalci prežeti od zdravega optimizma, ker niso obupavali, temveč ustvarjali, zato je njih podjetnost dala gospodarstvu nove pobude, zato je z velesajmom doseglo vse naše gospodarstvo uspeh. V optimizmu je namreč ona sila, ki edino vodi iz stiske. V pesimizmu ter večnem zabavljanju in nerganju pa ona ovira, ki je kriva, da izgube na vse zadnje tudi najbolj ustvarjajoči in najbolj delavni ljudje vsako veselje do dela. Optimizem spravlja gospodarstvo v pogon, pesimizem pa ga ustavlja.

Ni sicer to nobena nova stvar, toda na svetu je že tako, da je treba dostikrat tudi najočitnejše resnice kar venomer ponavljati, da jih ljudje ne pozabijo. In zato je treba ob uspešnem zaključku velesejma zopet in zopet ponavljati, kako je optimizem enih to lepo našo prirediteljev ustvaril in jo napravil tudi v najtežjih časih za stalno, in kako je pesimizem drugih tudi v časih najbolj potrebnega složnega dela bil samo nerodna in sitna cokolja. In ta kontrast je treba poudarjati, da bo polagoma ljudi sram biti med cokoljami, da bodo vsi postali gospodarski optimisti in da bodo vsi brez izjeme sprejeli credo, ki ga je zapisal najuspešnejši angleški avtomobilski fabrikant W. R. Morris, ko je dejal:

Trdno sem prepričan, da je okrepilo depresijo, ki je zajela v zadnjih letih svetovni trg, nezaupanje podjetnikov. Tudi najpogumnejši so čisto brez potrebe podlegli psihozi množice. Kar mi najbolj potrebujemo, to je samozavest in optimizem. Po mojem mnenju bi se moral vsak človek zavedati svoje dolžnosti do splošnosti in se posvetiti ustvarjalnemu delu — ročnemu ali umskemu. Podjetniki se boje vreči večje zneske na trg iz strahu, da bi jih izgubili. S tem pa zamude morda priliko, da bi več zaslužili, kakor pa je preje sploh šlo denarja skozi njih roke. Ljudje hočejo delati in ljudje potrebujejo produkte. Še dolgo ni na svetu vse tako dobro urejeno, da bi smeli držati roke križem in nič delati. Zopet moramo postati podjetni! Za vsako ceno treba na pameten način ustanoviti nova podjetja in ne smemo se bati pred malo napora in skrbi. Še vedno je propadlo manj podjetnih ljudi, ko pa ne podjetnih, ki so bili bojazljivi. Po vestnem pregledu svetovne situacije, po pretehtanju dobrih in slabih strani, morem mirne vesti izjaviti, da gledam brez skrbi v bodočnost, če ne celo optimistično.

Takšen optimizem bi moral preiti v vse naše ljudi, da bi vsi sledili prirediteljem velesejma, ki jih ni zmotila ne gospodarska kriza, ne malodušje drugih, temveč, ki so šli na delo in zato dosegli uspeh. Kakor so oni rekli, velesajem mora biti, tako bi morali vsi reči: krize mora biti konec in če bi se vsi lotili dela, bi je tudi bilo.

Postati moramo zopet podjetni, le v tem je izhod iz krize.

Pobiranje davka na poslovni promet po novih predpisih

Z dnem 15. avgusta t. l. se je davek na poslovni promet podvojil. Od dne 16. avgusta t. l. se pobira splošni davek na poslovni promet v podvojeni izmeri, to je z 2%. To se pravi, da se mora za promet stvari, ki podleajo splošnemu davku, kakor n. pr. drva, ječmen, jajca, koruza, med, mleko, sir, oves, pšenica, sočivje itd., od dne 16. avgusta t. l. dalje pobirati davek v izmeri 2%.

Hkratu se je pa povečal tudi skupni davek na poslovni promet za 100% in znaša od 16. avgusta 1932 dalje dvojno, v tarifi navedeno izmero, n. pr. v notranjem prometu za usnje 6%, za govejo živino 3%, za obtesan les 2-4%, za sladkor 7% itd. Povečala se je pa na dvojno izmero tudi stopnja za izenačenje pri uvozu tako, da so se s tem vse vrste davka na poslovni promet podvojile.

Oni davkoplačevalci, ki odpremljajo davek na poslovni promet p knjigi opravljenega prometa, so dolžni na promet, ki ga izvrše od 16. avgusta dalje, odpremljati davek v povišani izmeri. V primerih, v katerih se pobira splošni ali tudi skupni davek pavšalno, to je na podlagi prijave in ocene davčnega odbora, bodo morale davčne uprave na novo odmeriti ta davek in ga predpisati v povišani izmeri. Ali in koliko bodo pri tej odmeri sodelovali davkoplačevalci, predpisi ne navajajo, je pa kljub temu jasno, da davčne uprave pri principih, ki so uveljavljeni v naši davčni zakonodaji, ne bodo mogle izvršiti dodatnega predpisa brez sodelovanja davkoplačevalcev in davčnih odborov.

Nadalje je nastala glede davka na poslovni promet važna sprememba v tem, da se je skupni davek na pšenično in rženo moko, zdrob in kašo, ki znaša po povišanju z dne 15. avgusta t. l. 4%, povečal z veljavnostjo od dne 1. septembra t. l. dalje za nadaljnja 2%, ukinilo pa se je

hkratu pobiranje mlinske pavšalne takse. To povišanje pa se ne nanaša ne na koruzno moko, ne na otrobe in vse druge odpadke pri predelovanju žita. Potemtakem znaša davek na poslovni promet od dne 1. septembra t. l. dalje za pšenično in rženo moko 6%, za koruzno moko 2-4% in za otrobe itd. 2%, plačuje pa ta davek slejkoprej proizvednik, to je mlinar.

S tem se je na kolikor toliko zadovoljiv način, kakor smo že poročali, likvidiralo vprašanje mlinske pavšalne takse, vendar pa bi želeli, da bi se povišek, ki naj nadomesti mlinsko pavšalno takso, pobiral na bazi povprečne notacije novosadske borze, da se tako breme pravično in enakomerno porazdeli, ker ne gre, da bi interesi v naši banovini plačevali višje nadomestilo, s tem, da morajo v ceno za moko vkalkulirati tudi prevozne stroške.

Na vprašanje, kakšen davek na poslovni promet plačujejo mlini na merico, opozarjamo, da se pobiranje splošnega 1% davka od zaslužka, to je od merice z dnem 1. aprila 1932. vsled preureditve žitnega režima ukinjeno. Od dne 1. aprila t. l. plačujejo vodni in potočni mlini za mleto na merico pavšalni skupni davek na poslovni promet in sicer 2 pari po kg oddane meljave (moke, otrobov itd.) za moko iz žita in 1 paro po kg meljave za koruzno moko in sicer po oceni davčnega odbora in po prometu preteklega leta.

Ostali mlini plačujejo na merico skupni davek po 3 pare po kg oddane meljave za moko iz žita in po 1 1/2 paro po kg meljave za moko iz koruze. Ti pavšalni iznosi so se z dnem 15. avgusta 1932. podvojili.

Nadalje navajajo novi predpisi, da se luksuzni davek odmerja in pobira tako kakor davek na poslovni promet, ker se oba davka pobirata po istih določilih.

Državni dohodki in izdatki v drugem tromesečju proračunskega leta 1932-33.

Po uradnih podatkih so se gibal državni dohodki in izdatki v prvem tromesečju tako-le:

Vsi izdatki so bili predvideni na 2,525 milijonov Din, dejansko pa je bilo izdanih 1.949.6 milijonov Din, kar je le 77.09% proračunjenih vsote.

Podroben pregled izdatkov daje to sliko:

	vse v milijonih Din	izdano po proračunu
vrhovna državna uprava	49.7	49.7
pokojnine in invalidnine	334.1	291.1
državni dolgovi	305.2	519.5
justično ministrstvo	97.9	129.9
prosvetno min.	253.9	271.7
zunanje min.	31.6	45.9
notranje min.	170.6	189.8
finančno min.	87.7	106.0
vojno in mornariško min.	710.7	516.9
min. za javna dela	17.4	65.9
železniško min.	20.3	41.9
kmetijsko min.	10.2	18.3
trgovinsko min.	13.9	16.9
min. za soc. politiko	35.6	53.4
min. za telesno vzgojo	0.5	3.9
proračunske rezerve	0.4	10.0

Od vseh teh izdatkov je šlo za osebne izdatke 1,231.9 milijonov dinarjev, za materialne pa 714.7 milijonov Din.

Izdatki so se torej znova zmanjšali in so znašali sedaj samo 77.09% od proračunanih v primeri z 80.24% v prejšnjih 3 mesecih.

Dohodki.

Splošni neposredni davki so bili proračunani na 436.6 milijonov Din, dejansko pa so znašali le 302.1 ali 69.19%.

Posebni davki so bili proračunani na 101 milij., plačanih pa 73.8 mil. ali 73.12%.

Izterjatev zaostalih davkov naj bi dala 16.6, dala pa je 14.1 milijonov Din ali 84.82%.

Na 285 milijonov proračuna trošarine je dala 263 mil. ali 92.31%.

Takse bi morale dati po proračunu 410, a so dale 237 milijonov Din, ali 63.82%.

Carina je bila proračuna na 366.6, a je dala 234 milijonov Din ali 63.82%.

Dohodki monopola so bili proračunani na 603.6, doseženih pa je bilo 481.9 milijonov ali 78.17%.

Razni drobni dohodki so dali mesto 54.3, samo 24.3 milijonov Din ali 44.75% proračunane vsote.

Dohodki posameznih ministrstev pa so bili ti:

	dejanski dohodki	po proračunu
prosvetno min.	4.5	2.8
železniško min.	69.5	185.5
gozdarsko min.	12.0	43.8

Vsi dohodki so bili proračunani na 2,525 milijonov dinarjev, dejansko pa so znašali 1,707 milijonov, to je za 818 milijonov manj ali 67.66 odstotkov proračunanih.

Dejansko pa so bili dohodki večji, ker nekatera ministrstva, kakor železniško še ni obračunalo vseh dohodkov, finančno ministrstvo pa še ni vneslo vseh dohodkov od drž. posestev in tudi Državna hipotekarna banka še ni obračunala.

Državna podjetja bi imela po proračunu izdatkov 1,249.3; a so dejanski izdatki znašali le 1,066 milijonov Din ali 85.33%. Dohodki državnih podjetij pa so znašali mesto proračunanih 1,249.3 le 1,066 milijonov dinarjev.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani.

XII. redni letni občni zbor

Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani

se bo vršil

v nedeljo, dne 18. septembra 1932 ob 9. uri dopoldne v dvorani kopališča v Laškem s tem

dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Računski zaključek za leto 1931 in poročilo pregledovalcev računov.
4. Proračun in določitev zvezne doklade za leto 1932.
5. Preosnovanje Zveze po § 363 obrtnega zakona.
6. Poročilo o socialnem zavarovanju po § 384. obrt. zakona, — o združništvu, — o tujskem prometu in lesni trgovini.
7. Resolucije.

V primeru nesklepčnosti ob napovedani uri se vrši po čl. 10 zveznih pravil eno uro pozneje ravnotam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno neglede na število navzočih delegatov. Vsak delegat se mora na zveznem obč. zboru izkazati s poverilnico, ki mu jo izda uprava združenja.

V soboto, dne 17. septembra t. l. ob 4. uri popoldne se bo vršila v dvorani kopališča v Laškem predkonferenca zveznih delegatov, ki bo razpravljala o predlogih združenj. Zveza pozivlja vse delegate, da se zanesljivo udeležijo predkonference in že na predkonferenci iznesejo vse one težnje in zahteve, za katere žele, da se o njih razpravlja in da jih Zveza upošteva.

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani.

Spremembe v jugoslovanski industriji

V raznih jugoslovanskih industrijskih panogah je število podjetij, katerih začetki gredo daleč nazaj v predvojno dobo, zelo znatno. To velja zlasti za stare udomačene industrije, kakor je na primer mlinska ali lesna industrija. Povojna doba je prinesla mogočen razvoj ne samo starih industrij, temveč tudi novih. Statistika kaže kar skokoma rastoče številke: od 1891 industrijskih podjetij v letu 1918 se je dvignilo število na 4031 v letu 1930.

Na prvem mestu so poljedelska industrijska podjetja (1387); sledi lesna in papirna industrija (705), rudarstvo in plavžarstvo (158), usnjena industrija (112), kovinske industrije (254), stavbna industrija (535), kemična industrija (250), tekstilna industrija (279) itd. Ta razdelba, ki je povzeta po uradni statistiki, je pa zelo sumarična; tako na primer industrije živil niso nič posebej označene. V preteklem poldrugem letu so se te številke seveda precej spremenile, a ne preveč. Ravno v industrijskih panogah z majhnim številom obratov je zbrana ogromna glavica, v jugoslovanskem merilu namreč; tako v lesni in papirni industriji, v rudarstvu in plavžarstvu, v kemiji, tekstilijah, kovinah in usnju. Poleg domače glavice je zastopana tu zelo močno tudi inozemska glavica, tako zlasti v tekstilni industriji, v rudarstvu in v lesni industriji. Inozemska glavica datira iz predvojne dobe; a tudi po vojski so momenti carinske politike in pa oziri na druge prodajne pogoje privedli inozemske kapitaliste do novih tovarniških ustanovitev v Jugoslaviji. Ta razvoj tudi v sedanjem težkem času krize ni prenehal; in ko bo kriza prenehala, je računati z močnim poživljenjem industrijskega delovanja. Danes seveda kriza še zelo mori, a odpornost posameznih industrij je obudovanja vredna.

Obrtniško gospodarsko združništvo

(Iz referata g. Ivana Rebeka iz Celja na velikem obrtniškem zborovanju v dvorani OUZD v Ljubljani.)

Konkurenca z velepodjetji je danes največja težava za obrtnika. Da obrtnik to konkurenco zdrži, mora seči po samopomoči, ker samo tožbe o prejemnih zakonski zaščiti obrtnika ne pomagajo.

Če se vprašamo, v čem je prednost velikih podjetij pred obrtniški in rokodelskimi, potem vidimo, da imajo velika podjetja mnogo več kapitala, vsled tega modernejšie stroje, boljše organizacijo dela in tudi prodaje. Kdor ima več denarja, more nadalje tudi sirovine nakupiti ceneje, kar je zopet vzrok, da morejo velika podjetja nuditi svoje blago ceneje. In vsled teh prednosti, ki jih imajo velika podjetja pred obrtniki, ne morejo ti uspešno konkurirati s fabrikami, pa čeprav so njih izdelki kvalitativno na vsak način boljši.

Ako torej hočemo pomagati obrtniku, potem je prva naloga, da mu omogočimo zbrati večje kapitale, da si bo mogel nabaviti najmodernejšie stroje, nakupiti sirovine ceneje in da bo mogel tudi prodajo svojih izdelkov organizirati na najpopolnejši način. Vse to je pa mogoče doseči z gospodarskim združništvom. Svoje sile morajo obrtniki združiti. Cesar ne premore eden, to jih premore več skupaj. Je tudi že dosti primerov, kako lepe uspehe so dosegli obrtniki s svojimi zadrugami. Tako omogočajo nakupovalne obrtniške zadruge, da nabavi zadruga blago v večji množini in zato cenejeje ter ga potem razdeli med svoje člane. Prav tako so rodile lepe uspehe zadruge obrtnikov za nabavo modernih strojev. Lepe zgledne uspešnega produktivnega združništva opazamo pri mizarjih, pri čevljarjih, krojačih in tudi nekaterih kovinskih strokah. Tako so si opremili lepe združene delavnice z modernimi stroji mizarji v St. Vidu, čevljarji v Žireh in drugod.

Nič manj važna pa tudi ni organizacija razpečevanja obrtniških izdelkov. Dostikrat obrtnik svojega izdelka v svojem ožjem okolišu ne more spraviti v denar. Tu ne gre držati roke križem. Posamezni obrtnik si sicer res ne more dosti pomagati, če pa se jih združi več, potem je izdelava cenejša in tudi riziko je manjši, ker se porazdeli na več ljudi. Tako morejo obrtniki prodati svoje izdelke tudi v oddaljene kraje.

Pri vseh teh in podobnih načinih združništva pa je seveda glavno vprašanje, kako spraviti skupaj potreben kapital. Ta je obrtniku zlasti potreben pri licitacijah za državne dobave, ki se jih obrtnik dostikrat ne more udeležiti prav vsled pomanjkanja kapitala. S skupnim združnim delom pa si more obrtnik nabaviti tudi potreben kapital in delo se more vršiti tako, kakor ga vrše kapitalno močna podjetja veleproducentov.

Ni pa gospodarsko združništvo tudi brez svojih slabih strani. Če niso pri združništvu in njegovi organizaciji sposobni, pošteti in vestni ljudje, če niso vsi požrtvovalni, potem ni upati na uspeh. Če teh pogojev ni, potem ne pomaga ne kapital, ne moderna oprema delavnice, ne poceni blago, potem je polom neizogiben. Vedno se moramo zavedati, da morajo zadruge delati enako vestno, točno in strokovnjsko kakor velika podjetja. Fabrika je na vse zadnje isto, ko veliko število združenih obrtnikov, samo da bo delo združenih obrtnikov vedno kvalitativno boljše, ko pa fabrično delo.

Potrebno je zato, da se obrtnik oprime združne misli in da postane gospodarsko združništvo bistven del njegovega programa.

Industrija in kmetijstvo

Na seji združenja beograjskih industrijcev je bilo govora tudi o razmerju industrije do kmetijstva. Naravnost načelne važnosti je, kar je bilo o tem vprašanju povedanega in zato smatramo za potrebno, da tu ponovimo vsaj glavne misli.

Interesi industrije se nikakor ne križajo z interesi kmetijstva. Nasprotno dobiva kmetijstvo zelo veliko pomoč od industrije, ker troši industrija kmetijske pridelke in uporablja sirovine, ki jih dobiva od kmetijstva. Kljub temu pa je bila dostikrat proti industriji uprizorjena kar sistematična kampanja, ki je šla za tem, da se odpravi vsaka zaščita domače industrije, kakor da bi bila ta največji neprijatelj kmetovalca. V resnici pa industrija v dvojnem oziru pomaga kmetu.

Najprej kot direkten kupec sirovin, nato pa kot velik konzument kmetijskih pridelkov. Leta 1931 je bilo po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev zavarovanih 600.000 delavcev, od katerih je bilo zaposlenih v industriji 420.000 ali 70 odstotkov. Pri srednji mezdi 800 dinarjev na mesec ali 9.600 dinarjev na leto, je izdala industrija za mezde lanske leto okoli 4 milijarde dinarjev. Zasebnih uradnikov

je bilo lanske leto 60.000, od teh v industriji 18.000. Pri povprečni plači 2.250 dinarjev na mesec je izplačala industrija za uradniške plače okoli 500.000.000 Din. Če se vsem tem vsotam doda še onih 500 milijonov, ki so jih rudniki izplačali delavcem, dobimo vsoto 5 milijard, ki jih je dala industrija zaslužiti. Vse blago, ki smo ga lanske leto prodali v tujino, je bilo vredno 48 milijard. To pomeni, da predstavlja svetovni trg za našo proizvodnjo manjšo kupno moč, kakor pa je kupna moč mezd in plač, ki jih plačuje industrija.

Po indeksu za prehrano potrošijo delavci in uradniki od svoje plače 38% za nakup kmetijskih pridelkov. To se pravi, da prodaja naše kmetijstvo nameščencem industrije svojih pridelkov za 1.750.000.000 Din. Ves izvoz kmetijskih pridelkov pa je znašal lani komaj dve milijardi. Iz tega se jasno vidi, kako velik pomen ima industrija za kmetijstvo. Zato pa tudi nikakor ni v interesu kmetijstva, če se hujska proti industriji. Interesi industrije in kmetijstva se ne križajo in zato je tudi potrebno vzajemno delo med obema glavnima panogama naše produkcije.

Hmelj

X. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Zalec v Savinjski dolini, 10. sept. 1932. Vsled nastalega in še trajajočega ohlajenja v hmeljski kupčiji so se cene za vse kakovosti znižale, kar je povzročilo, da ponudba presega povpraševanje. Z ozirom na dejstvo, da se pričakovana množina 15 do 17.000 starih stotov ni dosegla in z ozirom na odlično kakovost našega blaga, pričakujejo hmeljarji izboljšanje kupčije.

Nekateri nakupovalci razveljavljajo sedaj pravilno sestavljene prodajne pogodbe sklicujoč se na mnenje, da se vsaka pogodba lahko razveljavi v 48. urah. Hmeljarsko društvo javlja, da takšnih uzaue hmelj. kupčija ne pozna in jih tudi poznati ne sme. Prodano — je prodano!

Društveni odbor.

SEJMI V KONJICAH

Z odobrenjem kr. banske uprave Dravske banovine se bodo s 1. oktobrom t. l. vršili v Konjicah skupno z živinskimi sejmi tudi svinjski sejmi.

Prvi svinjski sejem bo dne 3. oktobra 1932, sledeči pa na te-le dneve: 4. novembra, 3. decembra 1932, 5. januarja, 9. februarja, 1. marca, na veliki četrtek, na križevno sredo, 24. junija, 31. julija, 31. avgusta in ponedeljek po sv. Mihaelu 1933. Ob povoljnem obisku se bodo uvedli še vsak prvi četrtek v mesecu. Ker je svinjereja v Konjiškem srezu precej dobro razvita, je pričakovati, da bodo sejmi prodajalcem in kupeem v prospeh. Trgovci s prašiči se opozarjajo zlasti na priliko nakupa belih mesnatih prašičev, takozvanih prulekov, angleških in nemških križancev.

Obiščite avtomatični bulet
DAJ-DAM

Naše sadje na Dunaju

Ves teden od 5. do 10. septembra je za naše češplje naravnost katastrofalen. Povprečna prodajna cena ni bila nad 28 grošev, dasi je blago lepo, zdravo, debelo. Troškov moramo računati okrog 15 grošev, ostaja torej nekako 12 do 13 grošev, ali niti po en dinar. V to treba šteti vse domače troške do železnice. — Vzrok je, kakor vedno: blazno siljenje z blagom na Dunaj. Nešteto je novih izvoznikov, katerih nekateri osebno po Dunaju postopajo in kvarijo cene z neko ravnodušnostjo, kakor da bi blago ukradli in jim ostane vse, kar zanj dobijo. Zato ga hite metati na trg za vsako ceno. Nekateri zasledujemo, da bomo videli, kako ti tiči končajo, kdo in kaj so, ... kajti ne more biti tu vse pošteno. Nihče nima toliko, da bi tisočake na Dunaj nosil. — Tu se vsi redni trgovci čudijo tem pojavom, menijo pa, da bo ta teden s tem švindlom pri kraju. Danes so pričakovali ceno 35, ali čez noč je došla poplava z blagom. — A. G. k.

Mediic-Zankl hladni klej za mizarje in slikarje, steklarski kit, lanene tropine ter vse v stroko

Prisilne poravnave izven konkurza

V zadnjem času se silno množe prisilne poravnave izven konkurza. Od njih zelo trpi industrija, pa tudi trgovina. Večinoma pa ne pride do teh poravnav vsled stvarne nemogućnosti, da bi dolžniki v resnici ne mogli poravnati svojih obveznosti, temveč prav pogosto iz čisto spekulativnih nagibov. Prenizka stopnja 40% zavaja ljudi, da si s prisilno poravnavo povečajo svoje premoženje. Nastale so celo že cele pisarne, ki se bavijo samo s tem poslom, da hodijo od trgovca do trgovca in jih nagovarjajo, da jih poverijo z izvedbo prisilne poravnave. In njih račun je silno priprost. 40% dobe upniki, 20% gre za stroške poravnave, 40% pa znaša čisti dobiček, ki ga danes ni mogoče zaslužiti pri prav nobenem poštenem poslu. Ni čuda, da te vabljive ponudbe marsikoga zavedejo. Naslove nekaterih teh pisarn so prizadei industrijalci že sporočili trgovskemu ministrstvu in ministrtvo je tudi proti njim nastopilo. Toda zboljšanja ni pričakovati, dokler se ne zviša stopnja za poravnavo na najmanj 60 odstotkov, ker bodo vedno nove pisarne nastale, dokler bo zavajalo ljudi teh 40 odstotkov. Vršila se je že konferenca, ki je obravnavala to vprašanje in upanje je, da bo to vprašanje v kratkem ugodno rešeno.

Vse trgovce opozarjamo

na Dopisno trgovsko šolo
Ljubljana, Pražakova 8/1.
ki dopisno nauči
vsakogar: knjigovodstvo, dopisje, trg. računstvo, poznavanje blaga in vseh drugih trgovskih ved — in nemščino, angleščino, francoščino in ostale svetovne jezike

DOGOVOR MED OGRSKO IN ČEŠKO-SLOVAŠKO

Kakor z Avstrijo je sklenila Ogrska tudi s Češkoslovaško trgovinski provizorij. Carina je ostala ista kakršna je bila za časa trgovinske pogodbe pred carinsko vojno. Češkoslovaška dobavlja Ogrski za 1 milijon Kč rotacijskega papirja, za 5 milijonov Kč okroglega lesa, dalje oglje, steklo, porcelan, čevlje itd.; obratno pa pošilja Ogrska v Češkoslovaško grozdje, jabolka, vodne melone, čebulo, česenj, tomate in vino, ne pa pšenice, rži in moke.

Po svetu

Za guvernerja Narodne banke je bil zopet imenovan dosedanji guverner Ignjat Bajloni.

Novi proračun beograjske občine znaša 300 milijonov Din proti 350 milijonom v lanskem letu.

Jugoslovanske papirnice so od 15. avgusta dalje zvišale radi poslovnega davka ceno tiskarskemu in pisalnemu papirju za 5%, rotacijskemu pa za 2%.

Žetev hmelja v Vojvodini je končana in je bilo pridelanih 5000 met. stotov hmelja. Novosadski peki so znižali ceno črnemu kruhu na 2 Din, polbelemu na 2-50 in belemu na 3 Din za kg.

Brezposelnih je bilo v Češkoslovaški koncem avgusta 459.406, dočim jih je bilo koncem julija 457.209.

Po izjavi japonskega finančnega ministra grozi Japonski finančen bankrot, ker so državni dohodki vedno manjši, izdatki pa vsled vojnih dogodkov v Mandžuriji in Kitajski vedno večji.

Rudarski štrajk v Belgiji popušča in se bo še ta teden pričelo v rudnikih normalno delo.

Nemčija je odpovedala trgovinsko pogodbo z našo državo. Pogodba poteče dne 7. marca 1933 in se bodo pogajanja za sklenitev nove pogodbe v kratkem pričela.

Samo še pet dni na teden bodo delali pri ameriški Standard Oil Co., da bodo na ta način mogli zaposliti večje število delavcev.

Cena vinu je na Madjarskem padla na 4—6 vinarjev. (okoli 40 do 60 par); vinarji so vsled tega sklenili kartel, da ne bodo prodajali vina ceneje, ko po 14 vinarjev za liter.

Španska bo priznala sovjetsko Rusijo, kakor je izjavil v parlamentu španski zunanji minister.

Švicarska vlada je na zahtevo poljedelskih organizacij povišala carino na uvoz živalske hrane vseh vrst.

Ameriška železna in jeklena industrija je v avgustu delala s samo 13odstotno kapaciteto svojih podjetij. Od začetka gospodarske krize je to najnižje stanje ameriške železne produkcije.

Berlinska Industrie- und Privatbank je prišla v konkurz; aktiva banke znašajo 900.000 mark, pasiva pa 19 milijonov. Generalni direktor je pobegnil v Holandijo.

Češkoslovaška je letos izdala za investicije 117,5 milijona Kč.

Kreugerjeva zapuščina izkazuje 1.170 milijonov kron pasiv in samo 98 milijonov aktiv.

Holandska vlada je izjavila, da bo v smislu trgovskega sporazuma sodelovala pri posojilu Avstriji z zneskom 3 milijonov šilingov.

5 milijard dolarjev izdajo letno vse države na svetu za oboroževanje.

Izvoz živine v Rumuniji je zelo nadoval in sicer je padel izvoz goveje živine od 99.593 repov v l. 1930 na 15.634 v l. 1931, izvoz svinj od 197.280 na 106.342 in izvoz ovc od 34.814 na 13.260.

Avstrijska bombaževa industrija zaznamuje v zadnjem času naraščanje naročil, kar se tembolj pozna, ker se zaposlenost v drugih panogah tekstilne industrije ni poživila.

Procter and Gamble Co., ameriški koncern mila, je izkazal v prvi lanskii polovici 2265 mil. dol. čistega dobička, v prvi letošnji polovici pa samo še 913 mil. dol.

Trgovska bilanca Češkoslovaške izkazuje za mesec jan. — julij t. l. izvoz 4300 in uvoz 4800 milijonov Kč; lanski in predlanski izvoz istih mesecev izkazuje s 7500 in 9900 milijoni Kč, izvoz pa s 6600 in 9400 milijoni. Prejšnja aktivnost se je ob vobče zelo zmanjšanem prometu spremenila v pasivnost.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. — Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Vseskozi uspešen je bil velesejem

Nad 100.000 ljudi obiskalo velesejem

Kakor vse prejšnje, tako je tudi 19. prireditelj velesejma uspela na vsej črti. Obiskovalcev je bilo toliko ko prejšnja leta in na nekatere dni celo več, kakor kdajkoli. Tak rekorden obisk je bil zlasti na prvo nedeljo. Vrvenje na velesejmu je bilo živahno, kakor vsa prejšnja leta in velesejem je poživljal vse življenje v Ljubljani. Postal je že običaj, da se po velesejmu »Ljubljana v jeseni« tudi v resnici prične jesenska sezona v Ljubljani.

Kljub krizi in kljub vsem drugim težavam je bil tudi letošnji industrijsko-obrtni ter trgovski del velesejma zelo dobro založen. Razstavilo je 274 tvrdk, od katerih je bilo 25 tujih in sicer 13 iz Avstrije, 3 iz Amerike, 5 iz Nemčije, 3 iz Madjarske in 1 iz Švice.

Kupčijski uspehi so povprečno zelo zadovoljivi. Poročali smo že o velikih kupčijah, ki so bile sklenjene v pohištveni stroki. Nekateri mizarji so prodali vse razstavljeno pohištvo in prejeli nova naročila, da so za mesece založeni z delom.

Zapravljivički, ki jih izdelujejo okoli Domžal, so bili vsi prodani in poleg tega so prejeli izdelovalci polno naročil.

Zelo dobro so se odrezali tudi izdelovalci kotlarskih in kovinarskih izdelkov. Posamezni razstavljalci so sklenili kupčij v vrednosti do 20.000 Din in nekateri celo za več.

S kupčijo so nadalje zelo zadovoljni razstavljalci žičnih vložnikov, zložljivih otroških postelj ter postelj za odrasle. Mnogo je bilo prodanih Lutzovih peči. Samo fond za zgradbo železniških stanovanjskih hiš je kupil 24 peči. V vsem pa je bilo prodanih Lutzovih peči za nad 60.000 Din.

Nad vse dobro so tudi odrezali razstavljalci pirotskih preprog. Nekaterim je zaloga popolnoma pošla in nova naročila jih bodo zaposlila na mesece dolgo. Tudi razstavljalci pletarske obrti so z doseženim uspehom zadovoljni. Tvrdka Warbinek, edina domača tovarna klavirjev, je prodala več klavirjev, več resnih interesentov pa se bo za nakup najbrže še odločilo. Dober uspeh je imel tudi g. Podražaj z razstavljenimi štedilniki. Prodal jih je nad 25. — Sploh je doživela stavbena stroka precejšnje uspehe. Tako je vladalo posebno zanimanje za lahke gradbene plošče »Sumalid«, ki jih pa izdelujejo pri nas. Tudi za

keramičnim materialom je bilo dosti povpraševanja. V kupčijskem oziru je torej velesejem uspel, kar bo tudi potrdila podrobna statistika o sklenjenih kupčijah.

Letošnja razstava »Ljubljana v jeseni« je bila posebno bogata po raznih prireditvah, ki so bile združene z njo. Tako je bila v okrilju velesejma dne 3. in 4. septembra razstava govedi montafonske pasme. Dne 8. septembra je bila razstava čistokrvnih psov, dne 11. septembra plemenskih konj.

Dne 4. septembra se je vršila na velesejmu revija slovanskih narodnih noš in dne 11. septembra tekma slovenskih harmonikarjev.

Posebej je tudi še omeniti druge razstave, ki so znatno dvignile zanimanje za letošnji velesejem. Predvsem je omeniti umetnostno razstavo »Zena v slovenski umetnosti«. Obisk te umetnostne razstave je bil nenavadno dober in tudi njen odmev bo poživljal zanimanje za slovensko upodabljačo umetnost. Gospodinjstva razstava »Domače ognjišče«, dalje knjižna razstava »Teden slovenske knjige«, fotografska razstava, Alpska razstava, ki je bila tako obsežno in prevdarno zasnovana, da daje že temelje za stalni alpski muzej, razstava male obrti, razstava Državnega urada za pospeševanje obrti, vse te razstave so dale velesejmu pestrost, da je vsak obiskovalec prišel na svoj račun.

Kakor druga leta, tako se je tudi letošnji jesenski velesejem vršil pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja in ta visoka pažnja našega vladarja do slovenskega gospodarstva je bistveno pripomogla k uspehu velesejma. Velesejem je otvoril letos trgovski minister g. Ivan Mohorič, ki je sam član uprave velesejma. V tem dejstvu je tudi pomembno priznanje prirediteljem velesejma.

Bilanca letošnjega velesejma je torej v vsakem pogledu aktivna in k temu uspehu v teh težkih časih prirediteljem le čestitamo. Nobenega dvoma ni, da bo uspeh prihodnjega velesejma, ki se vrši v dneh od 3. do 12. junija 1933, še ugodnejši, ker že se rišejo na obzorju konture boljših časov. Prireditelji velesejma imajo lahko prijetno zavest, da so k temu prav mnogo pripomogli.

Madjarska postaja industrijska država

Ze dolgo pred vojno je dejal Kossuth, da je Madjarska brez industrije podobna enorokemu velikanu. Ze od takrat se je Madjarska neprestano prizadevala, da si ustvari lastno industrijo. Po nastanku dualizma je dovoljevala skupni armadi potrebne kredite le, če so se vojna naročila čisto po kvoti oddala tudi madjarski industriji. Na ta način je dobila Madjarska lastne ladjedelnice, lastne tovarne za orožje, kanone, aeroplane itd. To prizadevanje Madjarske po industrijalizaciji je bilo deloma plod zelo močnega nacionalizma, deloma pa gospodarskega spoznanja, ker je bilo v slučaju slabe letine vse gospodarstvo Madjarske na tleh, dokler je bilo kmetijstvo edini vir dohodkov Madjarske. Usoda Madjarske je bila odvisna od majskega dežja, kakor je dejal grof Apponyi.

Zato se je Madjarska trudila, da se industrijalizira in v glavnem se ji je danes to tudi že posrečilo. Zlasti po vojni je industrijalizacija Madjarske zelo napredovala in dohodki madjarske industrije so v primeri s predvojnimi narasli za 100 milijonov pengö letno.

Tako velik je razvoj madjarske industrije, da je pred kratkim izjavil madjarski trgovski minister dr. Kenéz, da bo madjarska industrija v zelo kratkem času krila 96 odstotkov vseh potreb Madjarske na industrijskih izdelkih.

Danes je zaposlenih v madjarski industriji že 200.000 delavcev, v mali obrti pa 500.000 delavcev. Ker pa industrijalizacija dežele še ni dovršena in zlasti tekstilna industrija šele v razvoju, bo število v industriji ter obrti zaposlenega delavstva še znatno naraslo in Madjarska bo prenehala biti agrarna država.

Od nasledstvenih držav sta Češkoslovaška in Avstrija že industrijski državi, Madjarska jima bo v kratkem sledila in tudi za nas ne preostane nič drugo, ko da se industrijaliziramo in kot svoboden narod izvedemo gospodarsko osamosvojitve do kanca.

Pod perspektivo industrijalizacije nasledstvenih držav pa izgleda konferenca v Stresi že tudi kot sredstvo, ki naj prepreči industrijalizacijo agrarnih držav. Pod to perspektivo postaja jasna tudi nakrat lju-bezen velikih industrijskih držav do ubogih in usmiljenja vrednih agrarnih držav. Vendar se še ni čudež zgodil, da bi se velike industrijske države iz gole nesebičnosti zanimale za usodo ubogih. Nasprotno je jasno, da velik del tega altruizma izhaja le iz strahu, da bi mogle industrijske države polagoma izgubiti še vzhodno-evropski trg.

PRIVREDNI ADRESAR KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Druga izdaja Privrednega adresarja za leto 1932, ki jo je pred kratkim izdal Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, je po vsebini dosti popolnejša od prve. Obsega 9 delov na več kot 800 straneh in ima ta poglavja: 1. Industrija in večja obrtna podjetja. 2. Izvoz. 3. Uvoz. 4. Trgovina. 5. Denarni zavodi. 6. Pomožna trgovska podjetja. 7. Advokati. 8. V dodatku so navedene gospodarske organizacije in ustanove, zadrugarstvo, gospodarsko časopisje in inozemska diplomatska predstavništva. 9. Vodnik za kopaljšča in potovanja.

Ker obsega 2. izdaja Privrednega adresarja mnogo več naslovov in podatkov, važnih za zblizanje trgovskih stikov med posameznimi deli Kraljevine Jugoslavije, priporočamo našim gospodarskim krogom »Privredni adresar«. Naroči se direktno pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, naročila pa sprejema tudi Zbornica za TOI v Ljubljani, kjer si interesente adresar lahko ogledajo pred nakupom. Cena adresarja znaša Din 350.—.

BELGIJSKE DRŽAVNE FINANCE

Finančni položaj Belgije se je zelo poslabšal in je za sanacijo belgijskih državnih financ potrebnih okoli 3 milijarde belgijskih frankov. To vsoto namerava dobiti vlada na ta način, da izda posojilo v znesku 1500 milijonov, da izda za 500 milijonov kratkoročnih blagajniških bonov in da podaljša desetletne bone v višini 762 milijonov, ki zapadejo 1. oktobra t. l. Da se vse to izvede, je sklican belgijski parlament, da to odobri. Ni pa dosti upanja, da bi imelo posojilo uspeh, ker je doživel razpis komunalnega posojila v višini 1 milijarde frankov kljub državni garanciji neuspeh.

Priporoča se

GREGORC & Ko. LJUBLJANA

Veletrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in spirita

TELEFON: 22-46

Brzjaviti: GREGORC

Zahtevajte specijalne ponudbe!

Jože Kovač:

Pregled osemletnega poslovanja Ljubljanske borze (Nadaljevanje)

Iz dosedanjih letnih prometnih statistik je razvidno, da je bilo največ borznih zaključkov perfekturiranih v lesu, oglju in žitu, manje v mlevskih izdelkih, najmanje pa v krompirju, senu, fižolu, detelji, kožah, orehih, jabolkah, zelju, slami, otrobih, cementu in slednjič v bencinu, lanenem semenu in olju.

V pogledu vagonске količine in vrednosti zavzema prvo mesto les, drugo žito in mlevski izdelki, tretje oglje, nato pa slede ostali navedeni predmeti: Iz tega razloga hočem obravnavati najprej lesno tržišče (skupno z ogljem), zatem žitno tržišče (s prometom v mlevskih izdelkih), nato pa vsa ostala blagovna tržišča skupaj.

Posebej bom obdelal efektno tržišče in nazadnje še valutno ter devizno tržišče. Ker pa je bilo trgovanje z devizami in valutami uvedeno na naši borzi šele s 1. julijem 1927, mi bo mogoče podati v tem pogledu zaključni pregled o petletnem poslovanju in uspehih na omenjenih tržiščih.

Lesno tržišče

Prvo najtežje pa obenem tudi najpotrebnejše delo je bila sestava specijalnih uzanc za trgovanje z lesom. Kajti potreba je bilo iskati strokovne izraze pri naših lesnih trgovcih in industrijah, zbrati vse dotlej v Sloveniji veljavne običaje v trgovini z lesom in jih kodificirati. Že v prvem letu poslovanja Ljubljanske borze je bilo največ lesnih kupčij sklenjenih z italijanskimi tvrdkami oziroma importirji, ki so koj po izdaju obširnih lesnih uzanc zahtevali prepotraben prevod istih v italijanskem jeziku. In res je takšen prevod izšel kmalu zatem v Trstu, ki je praktično zadostil tej nujni potrebi in mnogo pripomogel, da so se lesne kupčije čimdalje bolj sklepale na temelju naših uzanc za trgovanje z lesom.

Povdariti moram, da se je predvsem lesna trgovina kot prva oklenila svoje prevažne in najvišje trgovske ustanove — prve slovenske borze, zavedajoč se dobro nje dalekosežnih gospodarskih koristi.

(Nadaljevanje sledi.)

Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.

Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Trgovci! Naročajte TRGOVSKI LIST!

MILIJONSKA PRODAJA MESTNIH GOZDOV

Občinsko načelstvo v Požegi je razpisalo za 26. september dražbo hrastovih in bukovih drevov iz svojih gozdov. Prodaja se bo izvršila v treh skupinah. V prvi skupini se proda 13.232 hrastov in 14.599 bukev za izključno ceno 773.310 dinarjev. V drugi skupini pride na dražbo 20.090 hrastov in 23.627 bukev za izključno ceno 1.949.964 Din. V tretji skupini pa je na prodaj 4082 hrastov in 7424 bukev za izključno ceno 557.682 Din.

DAVEK NA POSLOVNI PROMET PRI DRŽAVNIH DOBAVAH

Na vprašanje, ali plača tovarna, ki prodaja svoje izdelke dobavitelju države, ako ta sklone z državo dobavno pogodbo pred 15. avgustom t. l., povišan ali nepovišan davek na poslovni promet, se je finančno ministrstvo postavilo na stališče, da je proizvoznik ali trgovec, ki ni neposredni dobavitelj, dolžan plačati podvojeni davek na poslovni promet.

IZVOZ KAPITALA IZ ŠVICE

Preobilica denarja in nemožnost nalozitve denarja doma sta napotila švicarske velebanke, da so se po dolgem času zopet posvetile mednarodnemu kreditiranju. Tako je dovolilo Švic. bančno društvo rumunski Narodni banki posojilo v znesku 50 milijonov š. frankov, nadalje je ista banka prevzela za 20 milijonov petodstotnih danskih državnih bonov. Sedaj je ta švicarska banka v pogajanjih z našo državo za enak kredit. Končno se pogaja Švic. bančno društvo s franc. električnimi podjetji zaradi posojila v višini 70 milijonov švic. frankov.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

ZNAKI ZBOLJŠANJA

Po uradnih podatkih je znašal češkoslovaški izvoz sladkorja v avgustu 377.000 centov napram 286.000 centom v avgustu lanskega leta.

Mednarodni kartel bakra je zopet povisal cene za baker in sicer od 6 na 6.25.

Zunanja trgovina Poljske je bila v avgustu aktivna za 18 milijonov zlotih, dočim je bila v juliju aktivna le za 12 milijonov.

Na pražkem velesejmu je bilo letos 2407 razstavljalcev proti 2184 na lanskem; češki listi povdarjajo, da se je vršil ves sejem že v znaku zboljšanja gospodarskega položaja.

Angleško finančno ministrstvo je docela plačalo v Parizu v septembru 1931 najeto posojilo v znesku 2 in pol milijard frankov.

ČESKOSLOVASKI ZAKONSKI NAČRT O KARTELIH

Češkoslovaška vlada je izdala zakonski načrt o kartelih. Po tem načrtu bi vršila kontrolo nad karteli posebna komisija pri ministrstvu za prehrano. Če bi bilo delovanje kartela škodljivo za javne interese, more zahtevati komisija od kartela kavcijo v višini do 10 milijonov Kč. Če kartel te vsote ne položi, ga more komisija prepovedati. Komisija ima pravico, da pregleda vse poslovne knjige, akte in kalkulacije kartelovih cen. Organi komisije smejo v vsakem času pregledati vse poslovanje kartelnih pisarn, fabrik in skladišč. Zakonski načrt določa kazni do 2 let zavora in denarne do 100.000 Kč.

Ljubljanska borza

Tečaj 12. septembra 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2306.79	2318.15
Berlin 100 M	1364.03	1374.83
Bruselj 100 belg	796.35	800.29
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	200.42	202.02
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5726.31	5754.57
Pariz 100 fr.	225.07	226.19
Praga 100 kron	169.90	170.76
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	294.57	296.97

Sedež: Maribor.

Besedilo: »Romi« družba z o. z.

Obratni predmet: izmenjava in trgovina z deželnimi pridelki, lesom in stavbenim materialom kakor tudi izvrševanje in posredovanje transportov.

Družbena pogodba z dne 26. avgusta 1932.

Višina osnovne glavnice: Din 50.000.—. Poslovodje: inž. Miglič Ernst v Mariboru. Za namestovanje upravičen je poslovodja samostojno.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 1. septembra 1932.
Firm 842/32 — Rg C II 90/1.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Kovina prva jugoslovanska metalurški industrija d. d.

Družbna pravila so se izpremenila v §§ 5. in 7. Ta izprememba je odobrena z odlokom kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 8. avgusta 1932, VII. No 772/3, na podstavi pooblastitve ministrstva za trgovino in industrijo z dne 3. julija 1923, VI. No. 3665, oziroma z dne 15. januarja 1932, II. br. 651/K.

Po sklepu delničarjev na občnem zboru z dne 23. novembra 1922, se je povišala delniška glavnica od 2.500.000 na 3.750.000 Din, razdeljenih na 75.000 delnic.

Izbrišeto se dosedanja člani upravnega sveta Šternec Hugo, dr. Azman Josip, Boncelj Josip, Ehrlich Ludvik, Vrhovec Ciril, dr. Boštjančič Leopold in Stein Rudolf.

Vpišejo pa novoizvoljeni člani upravnega sveta Fišer Oskar, ravnatelj v Zagrebu, Marič Rudolf, industrijalec v Ljubljani; Šuklje Milan, inženjer v Ljubljani; Jovanovič Svetislav, glavni ravnatelj v Ljubljani; Stein Valter Karol, inženjer in rav-

natelj v Mariboru; Pipuš Zdenko, prokurist v Mariboru.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,

dne 1. septembra 1932.

Firm. 822/32 — Rg B I 12/25.

*

Sedež: Guštanj.

Besedilo: Ljudska posojilnica za mežiško dolino registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Guštanju.

Izbrišeta se dosedanja člana načelstva Kuhar Lovro in Sedovnik Pavel, vpišeta pa novoizvoljena člana načelstva Čop Anton, vodja konzuma v Guštanju, in Jamšek Robert, zidarski mojster v Guštanju.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 1. septembra 1932.

Firm. 826/32 — Zadr. IV 55/3.

*

Sedež: Orehova vas.

Besedilo: Zadruga elektrarna v Orehovi vasi, registrovana zadruga z omejeno zavezo v likvidaciji.

Zbog končane likvidacije.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru,

dne 1. septembra 1932.

Firm. 825/32 — Zdr. II 110/12.

Tržne cene v Celju

dne 1. septembra 1932.

Govedina: I. vrste Din 10, II. vrste 8, III. vrste 6, kravje meso 8, vampi 6, pljuča 8, jetra 12, ledvice 12, loj 3 Din za kg.

Teletina: I. vrste 12, II. vrste 10, pljuča 10 Din za kg.

Svinjina: I. vrste 16, II. vrste 14, III. vrste 12, pljuča, jetra in glava po 10, slanina I. 14, II. 12, na debelo 11, suha slanina 18, mast 16, šunka 18, prekajeno meso od 16 do 18, jezik 20 Din za kg.

Konjsko meso po 3 do 4 Din.

Klobase: krakovske in debrecinske po 24, hrenovke po 26, safalade in tlačenke po 18, polsuhe kranjske po 26, suhe kranjske po 28, salama po 60 Din za kg.

Perutnina: piščanec od 12 do 16, kokoš po 20 do 30, raca 30, gos 60, puran 50, domači zajec od 10 do 15 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: mleko po 2 do 2.50, kislá smetana 12, surovo maslo 28, čajno 30, maslo 26, bohinski sir 22, trapištovski sir 22, ementalški 24, sirčke 12, jajca po 0.75 Din.

Kruh: beli po 4, polbeli 3.50, črni 3 Din.

Sadje: jabolka po 4, hruške po 4, marelice po 10, breskve po 10, orehi 6, luščeni orehi 8, češplje 2, suhe češplje in hruške po 8 Din za kg.

Špecerijsko blago: kava Portoriko 72, Santos 52, Rio 46, pražena kava I. 92, II. 68, III. 48, čaj 100, kristalni sladkor 15, sladkor v kockah 17.50, med 18, kavna primes 18, riž od 4.50 do 9, namizno olje 14, olivno 19, bučno 14, vinski kis po 4.50, navaden kis 3, petrolej 7, špirit denat. 7, 1 kg soli 2.50, poper od 38 do 40, paprika 28, testenine od 8 do 11, milo 14, karbid 7, sveče 14, kvas 32, marmelada 18 Din.

Mlevski izdelki: moka št. 00 in 0 3.50, št. 2 3.20, št. 4 3, št. 6 2.70, ržena 3.50, pšeničen zdrob 3.75, koruzen zdrob 2.60, koruzna moka 2, ajdova moka 4.50, kasa 3.50, ješprenj 3.80, ovsen riž 7 Din za kg.

Zito: q pšenice 280, ječmena 200, ovs 200, prosa 250, koruze 155, fižola 300, graha 1100, leče 1200 Din.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski 38, zabukovski 48, rjavi 24, m³ trdih drv 75, 100 kg trdih drv 50, m³ mehkih drv 30, 100 kg mehkih drv 22 Din.

Krma: seno po 70 do 85, slama po 45 do 55 Din za cent.

Zelenjava in gobe: glavna solata, endivija 4, radič 6, zgodno zelje 6, kisló zelje 4, ohrovt 3, karfiž 4, kumarice za vkisovanje 10, grah v stročju 12, luščen 15, fižol v stročju 6, čebula 4, česen 6, krompir 1, repa 1, kislá repa 2, jurčki 12 Din za kg.

Sejsko poročilo.

Maribor, dne 10. septembra.

Na svinjski sejem dne 9. sept. 1932. je bilo pripeljanih 191 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 70—85, 7—9 tednov stari 90—120, 3—4 mesece stari 150—250, 5—7 mesecev stari 300—350, 8—10 mesecev stari 360—400, 1 leto 480—560 Din za komad. — 1 kg žive teže 6—6.50, mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 126 svinj.

Dobava prodaja

Dobave. Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov signalnih šip. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave 600 kg strojne masti, 1400 kg strojnega olja, 1400 kg cilindrskega olja, 700 kg vulkanskega olja in 200 kg tovolne masti, glede dobave 1 vrtnega stroja in 100 m konopnih cevi. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do dne 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave ognjegasnega materijala. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do dne 3. oktobra t. l. ponudbe glede dobave mornariških čepic in perila. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 6. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 6000 kg modre galice. — Dne 24. oktobra t. l. pa pri Upravi policije v Zagrebu glede dobave 450 komadov plaščev za policijsko stražo. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 8. oktobra t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu licitacija glede dobave železa, vijakov, kovin, usnja, kaučuka, linoleja, žebeljev, lesa itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri inženjersko-tehničnem oddelku iste komande.)

Dobava živil (zdrob, testenine, krompir, zelje, čebula, mast, olje, kis, kava, čaj, sladkor, cikorija itd.) se bo vršila potom javnih licitacij in sicer: dne 21. septembra t. l. pri 36. pešadijskem polku v Varaždinu, dne 22. septembra t. l. pri 53. pešadijskem polku v Karlovcu, dne 23. septembra t. l. pri 8. konjeniškem polku v Cakovcu in dne 24. septembra t. l. pri Intendanturi Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih komandah.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave posteljnega perila, odev in brisač ter glede

dobave matic, žičnikov, karborundum-plošč itd. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državne železarne Vreš-Majdan sprejema do 14. septembra t. l. ponudbe glede dobave 200 plošč pločevine. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do dne 26. septembra t. l. ponudbe glede dobave jermen. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 27. septembra t. l. ponudbe glede dobave 108 kg gob za filtriranje vode in 520 kg filcov v ploščah; do 28. septembra t. l. glede dobave usnja, jermen in potrebnih za šivanje transmisij-skih jermen ter glede dobave lesa; do dne 29. septembra t. l. glede dobave cinkovega belila, svinčenega minija, barv, emajl-laka, kita, šelaka, pločevine, cevi, medenine, raznih kovin itd.; do 30. septembra t. l. glede dobave jadrenine, platna, bombažnih brisač, kokosovih preprog, orodnega jekla, jeklene žice, jekla, jeklenega motvoza itd. — Dne 17. septembra t. l. se bo vršila pri Upravi Zavoda za izradu vojne odeče v Beogradu licitacija glede dobave 52 komadov železnih polic. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 17. septembra t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1932 do 31. marca 1933. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.) — Dne 28. septembra t. l. se bo vršila pri Komandi 2. velicopedskega bataljona v Nišu ofertna licitacija glede dobave gum za bicikle. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 21., 22. in 23. septembra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Bos. Brod se bo vršila potom ofertne licitacije dne 7. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zavidovič se bo vršila potom ofertne licitacije dne 8. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Jesenice se bo vršila potom licitacije dne 17. oktobra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

NOV BOJNI TANK

Pariški »Journal« poroča, da so se v zadnjem času vršile v Združenih državah Amerike poizkusne vožnje z novim tankom, ki je pravo čudo moderne tehnike. Novi tank je težak 5 ton in ima motor 750 konjskih sil. Na trdem terenu more napraviti do 180 kilometrov na uro. Največja odlika novega tanka pa je v tem, da se more premikati na vsakem terenu in da preskoči tudi pre-pade. Od zemlje se požene s hitrostjo 80 km na uro in nato napravi do 15 metrov dolge skoke. Poizkusna vožnja z novim tankom se je izvršno obnesla.

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

KUVERTA
LJUBLJANA

Karlovška 2 Vojdarski pot 1

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

KLIŠEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarno
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Tiskarna
MERKUR
LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVARNICA